

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i članka 28. Statuta Prve riječke hrvatske gimnazije, Školski odbor na sjednici održanoj dana 29. rujna 2010. godine, donio je

ETIČKI KODEKS PRVE RIJEČKE HRVATSKE GIMNAZIJE

I. Opće odredbe

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

- (1) Ovim se Etičkim kodeksom određuje etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Škole.
- (2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.
- (3) Primjena ovog Kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike Prve riječke hrvatske gimnazije i sve korisnike usluga Škole.
- (4) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih učenika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.
- (5) Kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Škole.
- (6) Izrazi koji se za fizičke osobe u ovom Kodeksu koriste u muškom rodu su neutralni i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Članak 2.

- (1) Etički kodeks Prve riječke hrvatske gimnazije (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Prve riječke hrvatske gimnazije (u daljnjem tekstu: Škola).
- (2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Prve riječke hrvatske gimnazije, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju.
- (3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Škole.

Svrha Etičkoga kodeksa

Članak 3.

Svrha je Etičkoga kodeksa utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem

smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom Kodeksu - obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba – korisnika usluga Škole.

Članak 4.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

Članak 5.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad škole dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. Temeljna načela i pravila Etičkoga kodeksa Škole

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Škola donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa osigurava svakom radniku i učeniku i ostalim korisnicima usluga škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici Škole, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Škole, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

- (1) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

- (1) Od radnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Škole slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.
- (2) Obveza je radnika Škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.
- (3) Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se obvezuju suzdržavati od procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.

- (4) Nastavnik treba, posebno pred učenicima, čuvati svoje dostojanstvo i dostojanstvo i privatnost ostalih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.
- (5) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi i zajednici.
- (6) Radnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati njihovo darivanje za koje bi postojala razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza, te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.
- (7) Obveza je radnika otklanjati svaki pokušaj korupcije. Nedopustiv je bilo koji oblik korupcije i nepotizma.
- (8) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

- (1) Svi radnici Škole poštuju sve pravne propise koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.
- (2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela Etičkoga kodeksa radnici rješavaju unutar Škole dogovorno.
- (3) Postupci propisani Etičkim kodeksom nisu alternativa zakonskim propisima i drugim propisima i aktima iz radno-pravnog djelokruga.

III. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija, uznemiravanje i spolno uznemiravanje

Članak 11.

- (1) Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.
- (2) Radnik Škole poštuje osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost.
- (3) Nedopustiv je svaki oblik diskriminacije temeljen na religiji, nacionalnoj pripadnosti, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom stanju, obiteljskim obvezama, godinama, tjelesnom izgledu, invalidnosti, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (4) Nedopustivo je bilo koje uznemiravanje između sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Uznemiravanjem se smatra neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj povreda osobnog dostojanstva, ometanje u obavljanju radnih zadataka, stvaranje neugodnih i neprihvatljivih radnih okolnosti, a posebice onih koji drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju i ponižavaju.
- (5) Nedopustivo je bilo kakvo spolno uznemiravanje. Ovakvo uznemiravanje karakterizirano je verbalnim ili fizičkim upućivanjima na aktivnosti spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastvovanje, neprimjereno iznošenje šala i opaski, rujanja i ismijavanja koja su spolno obojena, pokazivanje i izlaganje spolno uvredljivog i uznemiravajućeg materijala, zahtijevanje spolnih protuusluga. Nedopustivi su spolni i drugi intimni međuodnosi s maloljetnim članovima odgojno-obrazovnog procesa. Prisni odnosi između članova odgojno-obrazovnog procesa koji se temelje na pristanku i uzajamnom poštivanju dio su privatnosti, ali ih se treba izbjegavati ako nisu u skladu s Etičkim kodeksom.
- (6) Svaki oblik spolnog uznemiravanja koje je počinio radnik Škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.

IV. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

Načelo objektivnosti

Članak 12.

- (1) Pravednost, humanost, objektivnost, nepristranost, razboritost, korektnost i uzajamno pomaganje čine suštinu nastavničke etike.
- (2) Radnici Škole i korisnici trebaju težiti objektivnosti. Radnici Škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.
- (3) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Škole treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljane djelatnosti ili profesionalne obveze.

Načelo podučavanja

Članak 13.

- (1) U nastavnom radu nastavnik ima dužnost poticati slobodan, kreativan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju primjenjujući najviše stručne, profesionalne i etičke standarde s ciljem da učenik što djelotvornije postigne ciljeve obrazovanja.
- (2) Nastavnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom. Svoje mišljenje o stručnim pitanjima izreći će javno ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.
- (3) Praćenje i vrednovanje učenikovih postignuća mora biti valjano, pravedno, objektivno i otvoreno. Učenici se ocjenjuju prema unaprijed poznatim elementima i kriterijima ocjenjivanja u skladu s propisanim Pravilnikom.
- (4) Nastavnik je obavezan s učenicima uspostaviti odnos međusobnog uvažavanja, tolerancije, obostrano poštujući dostojanstvo, slobodu i prava uz poštivanje principa suradničke komunikacije te timskog rada.
- (5) Nastavnici se obvezuju promicati svijest učenika o neetičnosti prepisivanja i nedopuštenih pomoći drugom učeniku s ciljem narušavanja korektnosti ocjenjivanja pri vrednovanju drugog učenika.

IV. Odnos prema korisnicima usluga

Članak 14.

- (1) Radnici Škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štiti interese Škole. Radnici Škole ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Škole, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Škole.
- (2) Aktivnost radnika Škole usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.
- (3) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnik Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 15.

- (1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.

- (2) Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.
- (3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.
- (4) Radnici škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.

IV. Javni nastupi radnika Škole

Članak 16.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkoga kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

V. Pritužbe na nepoštivanje Etičkoga kodeksa

Članak 17.

- (1) Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.
- (2) Etičko povjerenstvo ima pet članova i to:
 - tri člana iz reda radnika Škole, na prijedlog Nastavničkog vijeća Škole,
 - jedan član iz reda učenika, na prijedlog Vijeća učenika Škole,
 - jedan član iz reda roditelja učenika, na prijedlog Vijeća roditelja Škole.
- (3) Članove Povjerenstva imenuje ravnatelj prema prijedlozima iz stavka 2. ovoga članka, na mandat od 2 godine. Ista osoba može biti birana za člana Povjerenstva još jedanput uzastopce.
- (4) Član Povjerenstva bit će razriješen članstva u Etičkom povjerenstvu i prije isteka mandata:
 - ako podnese ostavku na članstvo,
 - ako privremeno ili trajno ne može izvršavati obveze člana,
 - gubitkom statusa učenika Škole,
 - mandat člana iz reda roditelja prestaje najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je
 - ako se u postupku pred Etičkim povjerenstvom utvrdi da je član povrijedio Etički kodeks.

Članak 18.

- (1) Korisnici usluga i radnici Škole mogu se pisanim putem obratiti Etičkom povjerenstvu Škole i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkog kodeksa.
- (2) Postupak može pokrenuti Etičko povjerenstvo na temelju vlastite inicijative ili na temelju prijedloga nastavnika ili drugih radnika, učenika, roditelja učenika Škole ili drugih osoba koje u pisanoj formi obrazlože zahtjev za pokretanje postupka ili na drugi način podastru dokaze o osnovanoj sumnji da su prekršene norme Kodeksa Škole.
- (3) Etičko povjerenstvo može tražiti dodatna pojašnjenja i argumente od zainteresiranih osoba.
- (4) Anonimne prijave neće se razmatrati.
- (5) Rad Etičkog povjerenstva propisan je Poslovníkom o radu Etičkog povjerenstva.
- (6) Pritužbe razmatra Etičko povjerenstvo koje o tome obavještava ravnatelja Škole. Odgovor na pritužbu daje se u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana službenoga podnošenja pritužbe ako Zakonom nije drugačije određeno.

- (7) Prije davanja odgovora, Etičko povjerenstvo zatražit će pisano očitovanje radnika protiv kojega je upućena pritužba ili provesti odgovarajuće postupke, ako je pritužbu uputila osoba izvan Škole.
- (8) Mišljenje Etičkog povjerenstva treba služiti promicanju etičkog ponašanja i tumačenja Etičkog kodeksa, ali nema težinu upravnog akta.
- (9) Ako povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost ili bio koju drugu pravnu odgovornost osobe koja ju je počinila, ravnatelj Škole može, po potrebi, pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, statutom Škole, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

VI. Upoznavanje radnika s Etičkim kodeksom

Članak 19.

- (1) Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.
- (2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

VII. Javnost Etičkoga kodeksa

Članak 20.

- (1) Etički se kodeks ističe na vidnome mjestu u Školi.
- (2) Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.
- (3) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

VIII. Stupanje na snagu

Članak 21.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 003-06/10-01/12
URBROJ: 2170-56-05-10-
Rijeka, 29. rujna 2010. godine

Predsjednik Školskog odbora

Loris Rak, dipl.iur.